

Formy šikany medzi deťmi a dospelými

Vážení klienti,

Určite ste zaregistrovali už niekoľkokrát spomínaný negatívny jav akým je šikanovanie či kyberšikanovanie, no možno s ním máte aj osobnú skúsenosť. Tento fenomén naberá na svojej „popularite“, jeho výskyt je čoraz rozšírenejší a v kombinácii s negatívnymi následkami na psychiku dieťaťa a jeho socializáciu sa stáva veľmi nebezpečným. Ako vieme **prevencia pred šikanou a jej včasné odhalenie prispieva k zníženiu počtu prípadov**, menším psychickým ujмам a lepšej pozitívnej klíme v školách. V tomto prípade je veľmi dôležité byť informovaný o tomto jave a vedieť tento jav odlíšiť od bežného správania u detí.

Dnešný edukačný materiál bude zameraný na tému **foriem šikany medzi deťmi, ale aj medzi dospelými**. Šikana a kyberšikana môžu nadobúdať rôzne formy a prejavy, ktoré sa líšia v závislosti od prostredia a spôsobu interakcie. Spomenieme si niektoré z najčastejších foriem a druhov, tak aby sme ju vedeli odlíšiť od iného negatívneho správania. Prvú môžeme identifikovať ako **verbálnu šikanu**, ktorá zahŕňa urážky, posmech, hanobenie, vyhrážanie a iné formy verbálneho znevažovania, ktoré majú za cieľ ponížiť alebo zraňovať obeť. Nám skôr známa a taká, ktorú si hneď predstavíme pri tomto pojme je **fyzická šikana**. Fyzická šikana zahŕňa akýkoľvek druh fyzického násillia alebo agresie voči obeti, ako sú bitky, kopanie, šklbanie alebo iné formy fyzickej agresie.

Nie menej závažná je druh sociálnej šikany. Sociálna šikana, známa aj ako vylúčenie alebo ostrakizmus, sa vyskytuje, keď sú jednotlivci vylúčení z kolektívu, ignorovaní alebo izolovaní od svojich rovesníkov. Nebezpečná je najmä v prostredí školských tried, kde sa deti zvyknú zoskupovať vytvárať rôzne skupinky, kde sa deti

zaraďujú. Následná **emocionálna šikana** zahŕňa manipuláciu s emóciami obeti, ako sú ponižujúce poznámky, vydieranie, zákerné správanie alebo iné formy emocionálneho zneužívania. Novodobá, nebezpečná a zákerná forma šikany je **kyberšikana**.

Tento jav sa vyskytuje v online prostredí a zahŕňa šikanovanie, vyhrážanie sa, zneužívanie a obťažovanie cez internet, sociálne médiá, textové správy, e-maily a iné digitálne komunikačné prostriedky. Nebezpečná je v tom, že sa môže diať 24/7, páchateľ je ťažko identifikovaný a dostupnosť k internetu je v dnešnej dobe úplnou samozrejmosťou. **Ďalšia forma je sexuálna šikana**. Sexuálna šikana zahŕňa nežiaduce sexuálne správanie, poznámky alebo dotyky, ktoré majú za cieľ ponižovať alebo ponižovať obeť na základe ich pohlavia alebo sexuálnej identity.

Ak sa zameriame na druhy šikany, tak tam môžeme šikanu rozdeliť nasledovne-

- 1. Detská šikana:** vyskytuje sa medzi deťmi a mládežou v rôznych prostrediach, ako sú školy, ihriská alebo online komunity.
- 2. Pracovná šikana:** známa aj ako mobbing, sa vyskytuje na pracovisku a zahŕňa rôzne formy zneužívania a obťažovania zo strany kolegov alebo nadriadených.
- 3. Rodinná šikana:** vyskytuje sa v rodinnom prostredí a zahŕňa rôzne formy fyzickej, emocionálnej alebo verbálnej agresie medzi členmi rodiny.
- 4. Sexuálna šikana:** jej výskyt je v rôznych prostrediach, vrátane pracoviska, školy, verejných miest alebo online, a zahŕňa nežiaduce sexuálne správanie, komentáre alebo dotyky.

Je dôležité si uvedomiť, že **šikana a kyberšikana môžu mať závažné dôsledky pre obeť** a môžu vyžadovať adekvátnu podporu a intervenciu zo strany spoločenstva, vrátane školy, pracoviska alebo rodiny. Prevencia a osvetové aktivity sú kľúčové v boji proti šikane a kyberšikane a vytváraní bezpečného a podporného prostredia pre všetkých zúčastnených.

Ďakujeme, že ste si prečítali tento **edukačný materiál o formách a druhoch šikany** a dalo Vám to krátky a stručný prehľad o tom ako rozlíšiť bežné správanie od šikany. Je dôležité byť informovaný a hľadať čo najviac informácií o tejto problematike. My Vám s tým však pomôžeme a už v ďalšom edukačnom materiáli Vám prinesieme informácie o tom **Prečo sa vlastne deti šikanujú na internete?**